

Posudek

na rigorózní práci Petra Zajíce „Počátky ústavnosti a parlamentarismu v Černé Hoře“

Autor si zvolil neobvyklé téma, což lze jen přivítat. Ve své práci zkoumá dějiny Černé Hory na počátku 20. století. Svůj pohled na její ústavněprávní vývoj pak končí rokem 1918. Krátký časový úsek pak umožňuje P. Zajícovi rozebrat dané téma poměrně podrobně.

Těžiště autorovy pozornosti leží v popisu přípravy, vyhlášení a rozboru ústavy Černé Hory v roce 1905, která měla pro její právní dějiny klíčový význam.

Petr Zajíc se přitom zajímá logicky i o vnitřní politické poměry Černé Hory v té době a o její postavení v mezinárodních vztazích, tedy i s Rakousko-Uherskem.

Juristická analýza ústavy je provedena precizně. P. Zajíc se zaměřuje na prezentaci progresivnosti ústavy, která oslabila absolutistickou formu vlády a zakotvila parlamentarismus. Ten se ovšem realizoval méně průrazně než v parlamentních systémech jiných evropských zemí.

Zajímavá je kapitola „Počátky ústavního a parlamentního života“, kdy autor sleduje vládu jednotlivých panovníků a jejich snahy o naplňování ústavy.

I když autor, zvláště v této kapitole, usiluje o postihu důsledků aplikace ústavy pro černošskou společnost, zůstává přece jen spíše u pokusu. Tvrzení o procesu přeměny ústavní monarchie v republikánskou formu státu tak vyznívá poněkud matně.

Rigorózní práce P. Zajíce ale naplňuje bohatě požadavky kladené na podobné práce. Doporučuji ji jako velmi dobrý podklad pro obhajobu.

Náměty pro obhajobu:

1. Pojem ústavnost a parlamentarismus
2. Zdroje ideje parlamentarismu v Černé Hoře

Praha, 24. června 2008

prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, CSc.